

Izlazak

—

Brojevi

■ Egipat → pustinja → Sinaj

- c12 Pasha
- c16 mana i prepelice
- c17 voda iz pećine
- c18 službenici
- c32 lažni bogovi

■ prijetnje

- izvana:*   *iznutra:*
- Egipat   mrmljanje
- Amalek   idoli

■ 6x: “krenuli... utaborili se...” (12,37; 13,20; 14,1s; 15,22; 16,1; 17,1)

■ Sinaj → pustinja → Moab

- c9 Pasha
- c11 mana i prepelice
- c20 voda iz pećine
- c11 službenici
- c25 lažni bogovi

■ prijetnje

- iznutra:*   *izvana:*
- mrmljanje   Moab
- idoli   Midjan

■ 6x: “krenuli... utaborili se...” (10,12; 20,1; 20,22; 21,10s; 22,1; 25,1)

Filozofsko-teološki institut DI
utorkom u 10:15 i četvrtkom u 8:15
amdg.eu → nastava

Ponovljeni zakon

Mojsijev oproštajni govor

– kada? (1,3) 1.11.40.

* prisutni u tekstu: Mojsije i sav Izrael (1,1)

* dijelovi govora u 1. mn. (“mi”); npr. 1,6:

“יהוה Bog naš, reče nam...”

Pnz važan za NZ

- ukupno 280 navoda i aluzija
- najveća zapovijed (Mk 12,29s)
  - Ljubi...! *šema' jisra'el* Pnz 6,4s
    - + “iz svega uma svojega”
  - Dopuna (Mk 12,31): Lev 19,18b
- Kušnja u pustinji (Mt 4,1-11):
- “Pisano je” 4,4.7.10
  - ne samo o kruhu Pnz 8,3b
  - ne iskušavajte Boga svoga Pnz 6,16a (LXX jd.)
  - njemu iskazuj štovanje Pnz 6,13a (NZ: + $\mu\nu\nu\omicron\varsigma$)
- Isus produhovljuje i radikalizira

Integralni i završni dio Petoknjižja

- Što povezuje
Post 13,14-17 s Pnz 34,1-4?
  - Što treba učiniti Božji izabranik?
    - Gleda zemlju
  - Kakvo je Božje obećanje?
    - Dat će zemlju potomstvu
- Pnz 34,11s
  - ...*znakovi i čudes*a u zemlji egipatskoj
  - ... *moćna ruka*... na oči svega Izraela.
  - → sažetak *Izlaska*

James Tissot, Mojsije gleda obećanu zemlju (akvarel, 1896.-1902.)

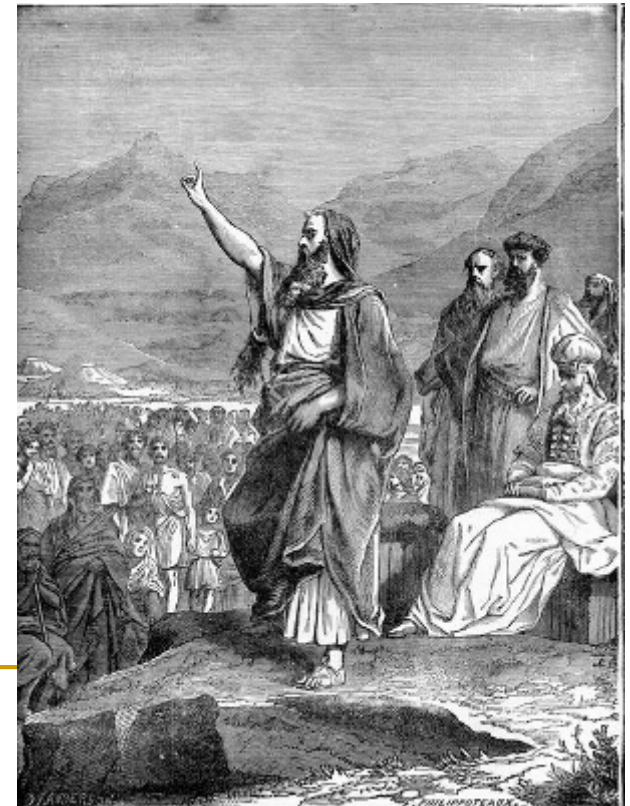
Ime i smještanje

- דברים *dēbarîm* – riječi
- = zbivanja
- δευτερονόμιον **Pnz 17,18**
  - משנה התורה הזאת
mišné hatôrâ hazo't
“kopija” te Pouke
- Riječi 1.11.40. (1,3) usp. **32,48-50**
  - – “istoga toga dana”; uspni se, pogledaj!
- Oproštajni govor – testament
- Mojsije je napisao Toru (31,9)
  - završio pisanje u knjigu (ספר *sefer*) 31,24

Četiri “poglavlja”

- דברום *dēbarîm* (1,1) “Riječi”
- תורה *tôrâ* (4,44) “Zakon, tj. Pouka ”
- דברי הברית *dibrê hab^erît* (28,69) “Riječi Saveza”
- הברכה *habb^erakâ* (33,1) “Blagoslov”
  - ❑ svaki put uvod naznačuje slušatelje i okolnosti
- A) prisjećanje na prošle događaje, B) zakon i C) *potpis ugovora*
  - ❑ izuzetak: 32,48-52 i c34
- o Mojsijevoj smrti

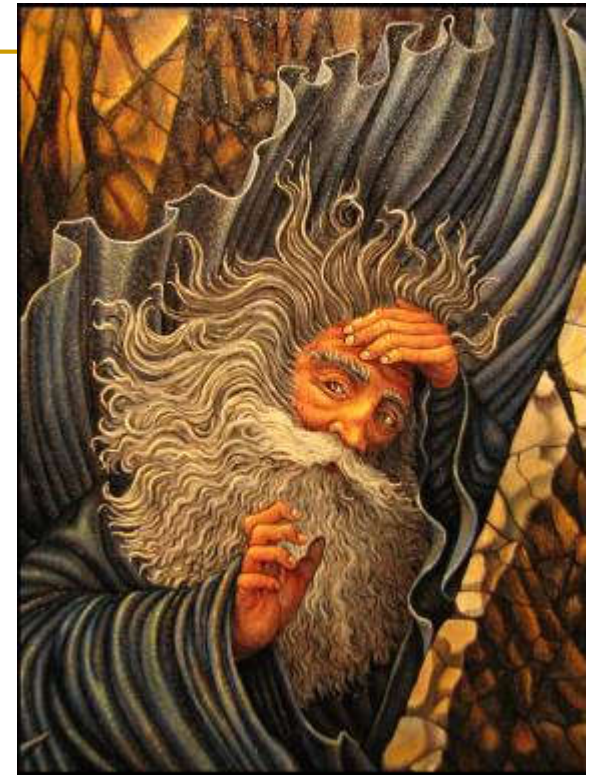
Odredbe i prava

- Formalni okvir
  - 4,45 (6,1; 12,1) – najava
  - 26,16** – zaključak:
    - “Bog tvoj naređuje ti da obdržavaš ove *odredbe i prava*”
    - KS: zakoni i uredbe
    - Šarić: ... i naredbe
- חוקים ומשפטים
hûqîm ûmišpatîm
  - 5,1 i 11,32 proslov (c5-11)
    - 5,6-21 = 10 zapovijedi
  - 12,1 i 26,16 razrada (c12-26)

Uzor-prorok Mojsije

- Prorok u Pnz 18,15?
- נביא *nabî* “kao što sam ja” Pnz 18,15
  - Vjerodostojna oporuka usp. v18:
  - “kao što si ti” – “ja ću podići proroka”
- Posrednik *Saveza* (18,16)
  - prenosi “im” Božje riječi (v18)
- Definicija proroka u Pnz 18,18b
- “Dat ću riječi svoje u njegova usta...”
  - Prva dužnost proroka – primiti riječ
  - Bog ga podiže, jedan od braće (18,15)
  - Govori što Bog zapovijeda (18,18)

- Mojsije jedinstven (34,10)
- “licem u lice” (34,10)
- poslan od Boga שלח *šālah* (34,11)

Jošua nasljednik

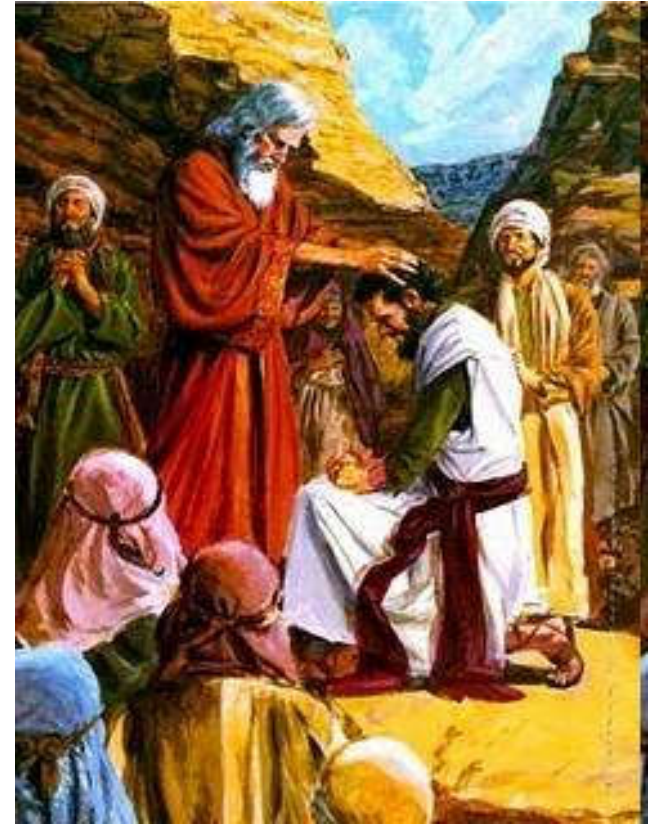
- Božji **nalog** (Pnz 1,38)
  - Mojsije **podsjeca** (31,3)
- **Izvršenje**: Jošua prima poslanje (Pnz **31,7**)
- *Od koga?*
  - Od Mojsija – *Pred kim?*
  - Pred cijelom zajednicom
- Mojsije prenosi nalog (31,7):
  - S narodom u zemlju
  - Podijeliti baštinu
- *Potpورا (Pnz 31,8)?*
- יהוה će biti s tobom (usp. Izl 3,12)
  - Tko govori Mojsijev *psalam 32,44?*
- Mojsije i Jošua

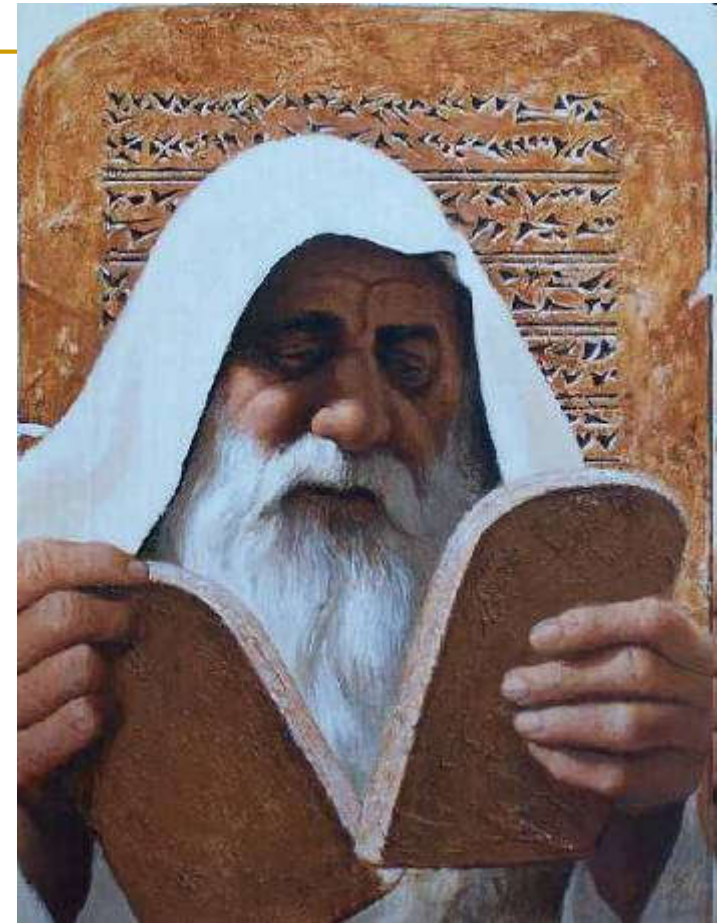
Prijenos vlasti

- **Osvrt:** Jošua primio poslanje u Pnz 34,9
  - Kako, plodovi?
- “zaređen”
- ispunjen duhom mudrosti
- Posrednik Božje *Pouke* nakon Mojsija
  - motivira cijelu knjigu:
- povod za “Savez u Moabu”
- Pnz u kontekstu od Post do 2 Kr

Poslušán do smrti

- ❑ Posljednja zapovijed u Pnz **32,50**
- **“Umri”**
  - ❑ Nakon dovršena posla (2x “sve” v45)
  - ❑ Riječi, zajednica
- **Prije: “uspni se i pogledaj!” (v49)**
  - ❑ po kojem uzoru treba umrijeti (v50)
- **brat (v50) – za kojega je molio (9,20)**
- **Mojsije ozbiljno shvaća usp. c33**
  - ❑ Čuje posljednje riječi Božje (34,4)
  - ❑ Izvršava zapovijed u 34,5:
- **Umire (34,5 – “sluga Gospodnji”)**
  - ❑ Tko ga je pokopao 34,6?
- **“on” = Bog?**

- ❑ **Koliko godina doživio (34,7)?**
- **120 godina (34,7 usp. Post 6,3) – puna mjera**

Sklopljen ugovor

- Pnz 26,17-19 daje tumačenje središnjem tekstu c5-28 (=odredbe i prava + blagoslov i prokletstvo)
- Koje su dvije stranke u *ugovoru*?
- Na što se obvezuju?
  - Tvoj Bog, slušati glas (17)
  - Narod posvećen יהוה, iznad svih (19)
  - Obveza naroda preko (27,1)?,
  - Starješina
  - Obveza Božja preko (27,9)?
  - Svećenika

